

KONRAD SAWICKI

Katedra Pedagogiki Ogólnej KUL

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
„WSPÓŁCZESNE PROBLEMY NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO”
Toruń, 17-18 września 2012

Z inicjatywy Samorządu Doktorantów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Samorządu Studenckiego tegoż Uniwersytetu w dniach 17-18 września 2012 r. w Toruniu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Współczesne problemy nauki i szkolnictwa wyższego”. Relacjonowane wydarzenie patronatem honorowym objął Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika – prof. Andrzej Tretyn oraz Przewodniczący Krajowej Reprezentacji Doktorantów – mgr Robert Kiliańczyk. Patronat medialny sprawowało natomiast Forum Akademickie.

Jako główny cel konferencji przyjęto wzbudzenie debaty nad wprowadzanymi regulacjami legislacyjnymi dotyczącymi funkcjonowania szkolnictwa wyższego. W powyższym kontekście zachęcano zarówno do analizy wymienionych zapisów w ich minionym już kształcie, argumentując tym samym zasadność prowadzenia analiz porównawczych w nadmienionym obszarze, jak i do badań nad aktualnym, a także przypuszczalnym lub proponowanym kształtem wymienionych przepisów. Znamienny jest fakt, że nakreślone przez organizatorów *stricte* prawnicze cele nie były realizowane jedynie w wąskim gronie specjalistów w zakresie nauk prawnych. Do dyskusji zaproszono reprezentantów rozmaitych nauk, w gronie których znaleźli się przedstawiciele nauk społecznych (m.in. pedagodzy, politolodzy, socjologowie), humanistycznych (m.in. historycy, filolodzy), przyrodniczych (m.in. chemicy), medycznych, a także nadmienieni powyżej prawnicy oraz administratywiści, co nadało konferencji charakter interdyscyplinarny. Grono uczestników uzupełnili członkowie instytucji współpracujących z ośrodkami naukowymi w obszarach dotyczących funkcjonowania szkolnictwa wyższego w Polsce i Europie. Wśród prelegentów najliczniej reprezentowane były uniwersytety (Jagielloński, Łódzki, Warszawski, Wrocławski, Ekonomiczny w Poznaniu, Warmińsko-Mazurski, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), jednak istotny

głos w debacie mieli również przedstawiciele Politechniki Gdańskiej i Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. Sektor uczelni niepublicznych reprezentował pracownik Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, natomiast środowiska pozauczelniane przedstawiciele Fundacji Edukacyjne Perspektywy oraz Instytutu Funduszy i Studiów Europejskich. Do wspólnego dialogu zaproszono zarówno studentów, jak i doktorantów, a także bardziej doświadczonych pracowników naukowych, wśród których wymienić należy: prof. Marka Frankowicza, dr inż. Justynę Bugaj, dr Dagnę Dejnę, dr Annę Domaradzką-Widła, dr Agnieszkę Dziedziczak-Foltyn oraz dr Dorotę Moroń.

Treść wystąpień uczestników pozwoliła na wyodrębnienie obszarów tematycznych, które okazały się dominować w prowadzonych dyskusjach. Obszary te to: regulacje prawne zawarte w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ich implikacje i komentarze; aktualne problemy codziennego funkcjonowania uczelni publicznych w Polsce; działalność uczelni niepublicznych i ich relacje z uczelniami publicznymi; integracja europejska i umiędzynarodowienie w zakresie szkolnictwa wyższego; uczelnie a rynek pracy; problemy studentów i doktorantów oraz studia przypadków jako egzemplifikacja realiów funkcjonowania szkół wyższych z uwzględnieniem perspektywy studenckiej i pracowniczej.

Prelegenci przygotowane referaty wygłaszali podczas dwudniowych obrad. Obrady dnia pierwszego podzielono na dwa panele dyskusyjne, które prowadził mgr Krzysztof Czarnecki. Wstęp i merytoryczne otwarcie obrad stanowiły prelekcje wspomnianych wcześniej – prof. M. Frankowicza, dr A. Dziedziczak-Foltyn oraz dr D. Moroń. Metateoretyczny charakter wymienionych wystąpień (prof. Frankowicz i dr Dziedziczak-Foltyn) oraz próba ulokowania w tym kontekście problemów wynikających ze specyfiki procesu bolońskiego (dr Moroń) wyznaczyły kierunek dalszych dyskusji. Mianem swoistego uszczegółowienia dokonanych uwag wstępnych określić należy następne referaty tej części konferencji. Na uwagę w tym kontekście zasługuje przede wszystkim wystąpienie mgr Aleksandry Szczerby-Zawady, poruszające zagadnienia związane ze zjawiskiem dyskryminacji w sferze polskiego szkolnictwa wyższego. Prelegentka wymieniony problem ulokowała w kontekście polskiego prawodawstwa i regulacji prawa europejskiego, omawiając tym samym zakres ochrony z nich wynikający, a także najczęstsze naruszenia opisywanych regulacji. W kontekście tak dyskryminacji, jak i ogólnego funkcjonowania uczelni z uwzględnieniem jego finansowych aspektów, rolę rektora omówił mgr Paweł Rażny. Rzeczone problemy finansowe ze szczególnym naciskiem na problem odpłatności za studia dyskutował mgr Michał Szewczyk.

Drugi panel pierwszego dnia konferencji swoim wystąpieniem otworzył mgr Aleksander Jakubowski, poddając pod dyskusję kwestię współuczestnictwa formalnego i materialnego w ramach uczelni wyższej. Podkreślił on znaczenie równości szans oraz wolności w przedmiotowej sferze. Problematykę finansowania działalności naukowej młodych naukowców i stypendiów dla studentów podjęli w swoich wystąpieniach mgr Monika Paczyńska oraz mgr Jacek Pakuła. Z wystąpieniami wymienionych autorów w znacznym stopniu korespondowało to, zaproponowane przez mgra Bogusza Bomanowskiego. Analizując zwyczajowo przyjęte kryteria oceny dorobku naukowego w kontekście przyznawania wymienionej pomocy materialnej, prelegent do-

strzegł szereg uchybień oraz naszkicował propozycje rozwiązań. Istotne kwestie związane z etyką zachowań studentów i doktorantów, zagadnienia postępowania dyscyplinarnych oraz omówienie przypadków naruszeń odnośnych przepisów zawierały wystąpienia mgr Beaty Bielskiej, mgr Emilii Czepczyńskiej i mgra Łukasza Górskiego. Obrady dnia pierwszego zakończyła dyskusja prelegentów i słuchaczy, zmierzająca do wypracowania adekwatnych rozwiązań w zakresie omawianych obszarów problemowych.

Obrady dnia drugiego zorganizowano w ramach trzech paneli dyskusyjnych. Pierwszy z nich poprowadziła mgr Aleksandra Szczerba-Zawada. Panel ten rozpoczęły wystąpienia mgra Krzysztofa Czarneckiego oraz mgr Sylwii Pakowskiej nawiązujące do sposobu finansowania działalności uczelni polskich. Wymienieni autorzy określili źródła finansowania tychże uczelni, a swego rodzaju komentarz do ich wystąpień, zwracający również uwagę na konieczność współpracy na linii szkolnictwo wyższe – biznes, zaproponowała mgr Olga Drynia. Anna Nowak i Małgorzata Laliccka wskazały w swoich wystąpieniach na konieczność przewycięzania barier w kontekście transferu rezultatów badań naukowców do sfery biznesowej. Problematykę samorządności studenckiej i doktoranckiej trafnie skomentowali Daniel Dereńowski i mgr Marcelina Smużewska, odpowiednio nakreślając bariery i perspektywy rozwoju samorządów studenckich oraz kół naukowych.

Drugi panel prowadzony przez mgra Krzysztofa Czarneckiego rozpoczęło wystąpienie mgra Adama Szota, w ramach którego autor dyskutował charakter cywilnoprawny relacji uczelnia–student. Implikacje tej relacji w kontekście opłat za studia, w perspektywie pedagogicznej i przez pryzmat doświadczeń uniwersytetów niemieckich naszkicowała mgr Aleksandra Burdziej. Coraz szerzej dyskutowany problem oceny nauczycieli akademickich, ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów tej oceny przedstawiła dr inż. Justyna Bugaj. Maciej Nowacki i Katarzyna Pietkun zaprezentowali w swoich referatach zagadnienia związane z funkcjonowaniem i kształceniem na kierunkach medycznych w Polsce oraz poruszyli w tym kontekście temat publikowania prac naukowych w czasopismach indeksowanych ze współczynnikiem IF. Na uwagę w ramach drugiego panelu dyskusyjnego zasługuje szczególnie wystąpienie dr Anny Domaradzkiej-Widła, prezentującej raport z zakończonych niedawno badań. Prelegentka omówiła rezultaty analiz opinii studentów i doktorantów na temat studiów doktoranckich, ich formy i perspektywy. Przedstawione wnioski odznaczyły się wysokimi walorami poznawczymi.

Trzeci panel drugiego dnia, prowadzony przez mgra Krzysztofa Czarneckiego, był ostatnim w ramach relacjonowanej konferencji. Rozpoczął go referat dr Dagny Dejny, nawiązujący do problemów działalności młodych naukowców. Zaprezentowała ona nowatorską, pedagogiczną perspektywę spojrzenia na wymienione problemy, z uwzględnieniem leżących w centrum obrad zagadnień prawnych. Mgr Marcin Centkowski natomiast omówił jakość funkcjonowania polskiego szkolnictwa morskiego w kontekście realiów Unii Europejskiej. Wartość studiów doktoranckich w kontekście spełniania zawodów prawniczych omówili mgr Anna Mrozowska i mgr Wojciech Wyszyński. Ostatnimi wystąpieniami konferencji były te zaproponowane przez mgr Paulinę Karbownik oraz mgra inż. Macieja Markowskiego wspólnie z mgr Dominiką Tracz i mgrem Łukaszem Wyszyńskim. Pierwsza z wymienionych trafnie zdefiniowa-

ła i omówiła kwestię marginalizacji filozofii w szkolnictwie wyższym, pozostali natomiast przedstawili szanse i zagrożenia wynikające z obecnego kształtu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Rezultaty Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Współczesne problemy nauki i szkolnictwa wyższego” są następujące. Po pierwsze, w sposób znaczny obrady w jej ramach prowadzone przyczyniły się do ukierunkowania i podniesienia jakości dyskursu dotyczącego przedmiotowych obszarów problemowych. Po drugie, prezentacja oryginalnych punktów widzenia, wzbogacona omówieniem rezultatów badań przyniosła istotne korzyści poznawcze. Zaznaczyć również należy, że prowadzone dyskusje sprzyjały integracji środowisk naukowych i instytucji z nimi współpracujących. Interdyscyplinarny charakter relacjonowanej konferencji oraz prowadzonych debat pozwolił również na dookreślenie roli pedagogów odnośnie do wychowania i kształcenia uniwersyteckiego. Szczególną uwagę zwrócono w tym kontekście na oddziaływanie wychowawcze akcentujące postawy etycznie pożądane.

PIOTR MAGIER

Katedra Pedagogiki Ogólnej KUL

KS. MAREK JEZIORAŃSKI

Katedra Pedagogiki Ogólnej KUL

MIĘDZYNARODOWY PROGRAM WSPÓŁPRACY „TRINATIONAL”

ALICE SALOMON HOCHSCHULE BERLIN,

INSTITUT DU TRAVAIL SOCIAL DE LA RÉGION AUVERGNE

W CLERMONT-FERRAND, INSTYTUTU PEDAGOGIKI KUL

SPOTKANIE I – BERLIN, 18-25 MAJA 2014

Akademicką współpracę międzynarodową realizowaną w Instytucie Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II cechuje długofalowość, różnorodność tematyczna, szeroki zakres partnerstwa, efektywność. Studenci i pracownicy Instytutu uczestniczą w wymianach realizowanych głównie w ramach programu Sokrates/Erasmus. Nie mniej istotna aktywność badawcza i dydaktyczna w wymiarze międzynarodowym realizowana jest na podstawie innych form organizacyjnych, np.